

Effekten på IS-balancen og formuen af et forbrugseksperiment på ADAM

Resumé:

I denne note beskrives et eksperiment, hvor det langsigtede private forbrug hæves. Herefter undersøges effekten af eksperimentet på den forbrugsbestemmende formue og IS-balancen. Det påvises, at faldet i det private opsparringsoverskud ift. BNP afspejler faldet i formuen ift. BNP.

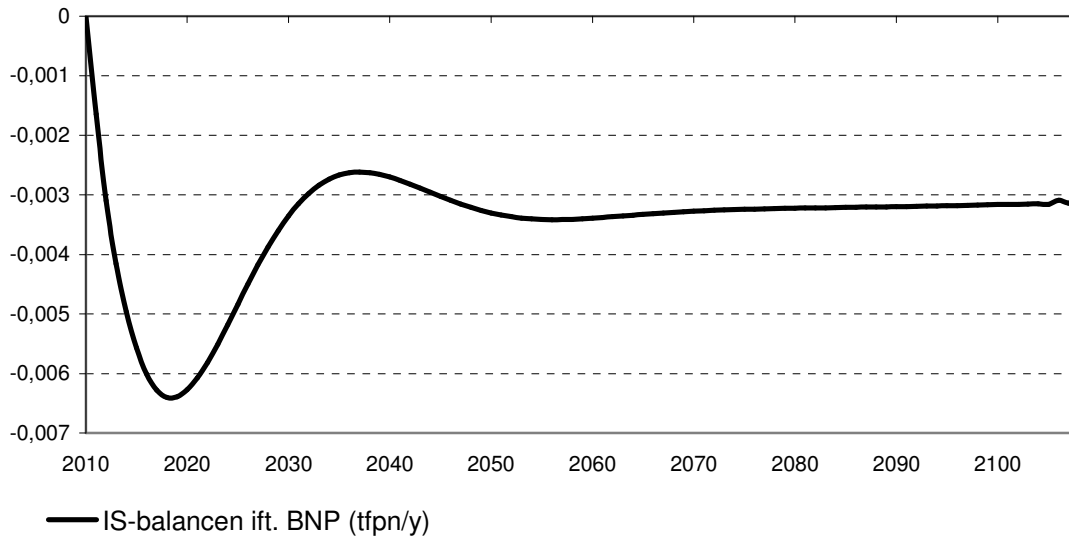
Nøgleord: Modelegenskaber

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

1. Eksperimentet

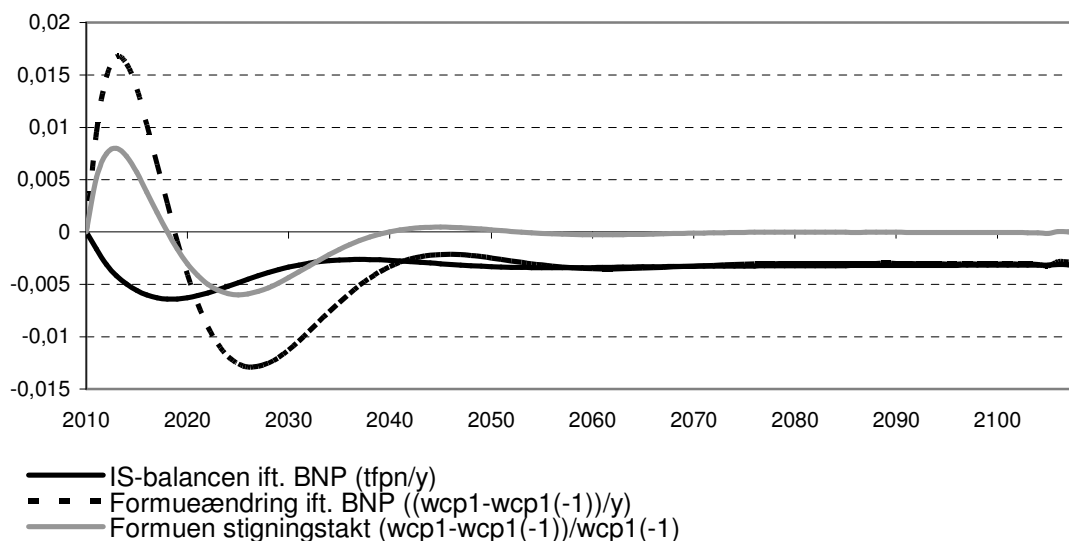
Eksperimentet består i permanent at øge modellens langsigtede private forbrug, C_{puxhw} , med 1 pct. Effekten af det øgede forbrug er en permanent lavere privat IS-balance, jf. figur 1, hvoraf det fremgår, at IS-balancen på lang sigt er faldet med godt 0,3 pct af BNP.

Figur 1. IS-balancen, forskel ift. grundforløbet

Ser vi nærmere på, hvordan stødet til det private forbrug påvirker formuen, bliver det tydeligt, hvordan effekten på IS-balancen kan relateres til formueeffekten. Figur 2 viser forskellen mellem grundforløbet og forløbet med øget privat forbrug for tre størrelser: 1) stigningstakten i formuen, $wcp1$, 2) ændringen i formuen ift. BNP og 3) IS-balancen ift. BNP.

Figur 2. IS-balancen, ændring i $wcp1$ ift. y stigningstakt for $wcp1$, forskel ift. grundforløbet

Det ses af figuren, at ændringen i IS-balancen og ændringen i formueændringen ift. BNP er sammenfaldende på lang sigt, dvs. på lang sigt svarer effekten på ændringen i formuen til effekten på IS-balancen. Samtidig ses det, at stigningstakten i formuen er uændret på lang sigt.

Den uændrede stigningstakt i formuen afspejler, at formuen på lang sigt finder en ny steady state, hvor den vokser parallelt med grundforløbet på et niveau, der er omkring 3,4 pct. lavere. Formuen er faldet 3,7 pct. i forhold til BNP, der på lang sigt øges med 0,3 pct. På lang sigt falder formueændringen proportionalt med formuen (omkring 3,4 pct.). Det vil sige, at formueændringen over BNP, $\Delta W_{cp1}/Y$, på lang sigt falder med 3,7 pct. ligesom formuen over BNP, W_{cp1}/Y .

I grundforløbet har $\Delta W_{cp1}/Y$ niveauet 7,9 pct. Tager man 3,7 pct. af dette fås 0,3 pct. Dermed er det forklaret, hvorfor formueændringen over BNP falder med 0,3 pct. Når den private IS-balance også falder 0,3 pct., afspejler det, at det kun er den finansielle del af formueændringen, som falder ift. BNP. For at illustrere dette, deler vi den samlede formue op i tre dele: K som repræsenterer realkapital, F for finansiell formue og PK for skattekorrektion af pensionsformuen, så vi får følgende formueligning:

$$W_{cp1} = K + F - PK$$

Hvor $K = W_{he} + K_{nbhl} + K_{ncb}$

$$F = W_{n\_h} + W_{n\_cr} + W_{n\_cf}$$

$$PK = W_p - ((W_{phpk} + W_{pspk}) \cdot (1 - t_{sdp}))$$

$$+ (W_p - W_{phpk} - W_{pspk}) \cdot (1 - t_{ss0} - t_{ssp0} - t_{ss1} - t_{ssp1}) \cdot kwps$$

Tabel 1 viser den samlede formueændring ift. BNP samt ændringen i underkomponenterne alt sammen som ændringerne fra grundforløbet. I tabellen ses det således, at hele effekten på formueændringen kan tilskrives den finansielle formues ændring ift. BNP, mens realkapital og pensionskorrektionen på lang sigt er proportionale med BNP. Pensionskorrektionens proportionalitet med BNP afspejler, at ændringen i pensionsformuen på lang sigt er proportional med BNP.

Tabel 1. Dekomponering af effekt på formueændring ift. BNP

Realkapital	$\frac{\Delta K}{Y} - \frac{\Delta K_{grund}}{Y_{grund}}$	0
Finansiell formue	$\frac{\Delta F}{Y} - \frac{\Delta F_{grund}}{Y_{grund}}$	-0,003
Skattekorrektion af pensionsformue	$\frac{\Delta PK}{Y} - \frac{\Delta PK_{grund}}{Y_{grund}}$	0
I alt	$\frac{\Delta W_{cp1}}{Y} - \frac{\Delta W_{cp1}_{grund}}{Y_{grund}}$	-0,003

Bemærk at betingelsen for, at IS-balancen kan påvirkes på lang sigt, er, at der er tale om et vækstforløb, hvor formue, indkomst og forbrug vokser med ca. 3,5 pct. pr. år. I et stationært forløb, hvor ingen størrelser vokser i ligevægt, heller ikke formuen, er IS-balancen altid nul i ligevægt, og så kan IS-balancen naturligvis ikke ændres på lang sigt.